

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkah, četrtekih in sobotah**. Zunanje izdanie zahaja ob 6. uri zjutraj, več noč pa ob 7. uri zvečer. — **Obojno izdanie stane:**
za jeden mesec L. — 90, izven Avstrije L. 140
za tri meseca . . . 260 . . . 4.—
za pol leta . . . 5.— . . . 8.—
za vse leta . . . 10.— . . . 16.—
Na naročbo brez priložene naročnine se ne jemijo ozir.

Poznatično številko se dobira v prodajalniških tobaku v Trstu po 20 nr., v Gorici po 20 nr., Soboto večerno izdano v Trstu 20 nr., v Gorici 4 nr.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost je med!“

EDINOST

Poslanec Spinčič o iridenti.

Govoril v seji poslanske zbornice dne 15. decembra 1893.

(Po stenografskem zapisniku.)

V.

Izgredi proti državi z veleizdajskim namenom.

(Dalje.)

Začetkom meseca februarja 1893 je društvo „Dante Alighieri“ priredilo v nekem Rimskem gledališču maskerado. Prvo nagrado je ob frenetičnem odobravaju najodličnejše, tu zbrane Rimski družbe dobila maska, predstavljajoča Trident in druge še ne rešene, in pod avstrijsko vlado vzduhujoče province.

„Dante Alighieri“ je „Legi“ podobno društvo.

Dne 13. junija 1893. bil je v Rimu banket v proslavo Tržaških volitev, kateri je naznani „Neue Freie Presse“ z dne 15. junija 1893; dne 19. novembra l. l. zopet banket, kateri je „fratellanza militare italiana“ v Rimu priredila; navzočni so bili neki minister, več generalov itd. in tudi Rimski župan, ki je v svoji napitnici pointral tudi Trst.

Dne 10. marca 1893 so v Gorici pred očmi redarjev, pred poslopljem c. kr. okrajnega glavarstva, kjer uraduje c. kr. policijski komisar, nekateri novinci, došli na vojaški nabor, prepevali garibaldinsko pesem „Addio mia bella addio, l'armata, se ne vā“, ne da bi jim to kdo branil; potem hujskajočo pesem proti Slovencem „Lascè pur che i canti e che i subi“, potem garibaldinsko, Svetega Očeta zasramujočo pesem „Se il Papa piange, soldati non ha più“ in ultra-iridentovsko pesem „Ai confini dell'alta Italia“.

Gospod grof Alfred Coronini je o tej dogodbi dne 15. marca 1893. interpeliral, pa ni bil odgovora.

V družbah se prepevajo iridentovske pesni, v katerih se naše dežele imenujejo del Italije in iz katerih je pregnati tuje, našega vladarja in zveste njegove podanike. Da je tudi neki politični, precej visoko stoječi uradnik to pesem v neki družbi pel, to lahko potrdita dva uradnika. To se je že povedalo v deželnem zboru seji dne 12. marca 1892, ali dotični uradnik sedi še sedaj v svojem uradu. Uradnika nista bila vprašana, ali se je to res zgodilo

PODLISTEK.

Tri povesti brez naslova.

Hrvatski spisal Ksaverij Šandor-Gjalski. (8)

Tretja povest.

(1860—1870)

(Dalje.)

— Da je še živ brat Slavko, ah, da je tudi mati pri življenju, kako veselje bi to bilo sedaj! — mrmlala je po dalnjem presledku sama seboj, privrši se bliže k Jurci. Nje oče je bil udovec že več let. Žena mu je bila umrla na srčni bolezni, katero je dobila vsled žalovanja za sinkom Slavkom. Slavko je bil namreč krasen in izvrsten mladenič. Svoje pravoslovne nauke je končal z izvrstnim uspehom v Pragi in v Krakovem. Želja ga je vlekla v vojaško službo in uprav v onej dobi, ko je monarhija poslala svoje čete v Holstajn. Pristopil je k posebnemu oddelu, kateri je odhajal v boj. Lapsanovič ga je pustil drago voljo. Dva meseca pozneje — jokal je kakor besen: Slavko je padel. Njega mati pa ni mogla prenašati stranske nesreče. Vsled organičke srčne bo-

(Posl. dr. Laginja: On tudi ni ugovarjal.) in trditev ni bila ovržena.

Podobe Umberta, Margherite in raznih italijanskih oklopnic itd. v gostilnah so žalostna resnica. Značilna je tudi dogodbica, katero je doživel neki postiljan. Ker ni hotel v neki družbi italijanskih pesmij prepevati, ga je družba pretepla. Po preteku petih mesecov je umrl. V oporoki je določil, da je njegovo truplo uradoma preiskati.

O petardah vedo, kakor se mi zdi, tudi tisti gospodje, ki so bili o neki prički v Trstu. Tako sta se našli dne 24. avgusta 1892 pri posloplju namestništva dve petardi, koncem septembra 1892 jedna pod trdnjavco. Pri štirih mladih možih našla je policija tvarine, potrebne za izdelovanje petard, pisma in tiskovine. Tudi imena teh mladih mož so prišla v j. vnost; bili so to: Amadeo Herlitzka da Trieste, studente di medicina all' università di Pisa, Romano Mauro da Trieste, studente di matematica all' università di Torino, Giuseppe Menesini da Trieste, studente di matematica all' università di Padova e Quido Wallop da Trieste.

Gospoda moja! Dasi je prav neprijetno, navajati take stvari, se to mora zgoditi. Nam se delajo glede obiskovalna Zagrebškega vseučilišča težkote. (Čujte! Čujte!) dočim smejo Italijani obiskovati imenovana italijanska vseučilišča in se potem pri nas nastavljam.

Pred nekaj leti bilo je več drugih mladih mož iz odličnih Tržaških familij obsojenih, ker so v noči od 1. 1891 do 1892 na Piazza grande, mej Lloydovo in namestniško palačo vrgli nekaj petard, najbrž kot novoletno vočilo vlad.

O teh in tudi o drugih iridentističnih izgredih govoril je že naš kolega gospod dr. Ferjančič v seji dne 22. aprila 1890.

Dne 1. junija 1892 vršila se je v Rovinju kaz. obravnava proti dvema možem iz dveh vasij, v katerih pred 20 in 30 leti o italijanstvu in o italijanskem jeziku ni bilo ni sledu, in kjer se je italijanstvo razširilo po nekaterih priseljencih in pôtem šole Zatožence sta bila, kakor se mi je pripovedovalo, obsojena, ker sta o našem cesarju nedotojno govorila. Zanimivo je, da sta ta dva moža pri zadnji državnozborski volitvi v Porečki občini mnogo storila za italijansko stranko. Isti čas je bil obso-

lenzi zapadla jo težki bolezni, kateri je tudi podlegla. Lotika je bila tedaj še otrok. In uprav vsled tega se je spominjala natančno vseh onih gremkih časov.

Sedaj se jej je vse to vrstilo pred očmi; malo časa poprej še tako veselo in srečno posilil jo je sedaj jok. Jurica ni opazil vsega tega. Doma sta našla očeta v družbi nekaterih gospodov, sedečih na vruči v hladu velike platane. Kadili so in pili vino razgovarjajoč se živahnio veselo. Največ je govoril Lapsanovič hudo so ječeč uprav v hipu, ko sta dospela Lotika in Jurica. Lapsanovič je bil prileten in debel mož, oblečen priprsto in ves razgaljen. Široki obraz mu je imel pravilne dobrohotne črte, očesi pa ste si odlikovali po blagem pogledu.

Jezil se je na javni politični položaj, župnik pa, sedeč poleg njega, pritrjeval je njegovim besedam, češ, da streha njegovega stanovanja že dve leti pričakuje popravljanja.

Jurica in Lotika sta se ustavila bolj na strani. On jej je že rekel, da se danes ne bode mogel izjaviti zaradi gostov. In Bog si ga vedi, ali bi bil storil to, da se ni dogodilo nekaj posebnega. Na večer prilomastil je

jen neki zidar Tita, ki je tudi pri volitvah veliko deloval. O neki pravdi radi žaljenja Veličanstva, vršiši se 16. oktobra 1889 v Poreču in 31. januvarja v Rovinju, kazalo bi pregledati dolične spise. Za naše razmere je karakteristično, da zatoženec k tej obravnavi ni prišel, pač pa je bil pri tisti priliki najvažnejši svedok zaradi nekega ustanka obsojen na tri mesece v ječo. (Smeh.)

Zatoženec je pri vseh volitvah v dolični občini prvi vodja italijanske stranke.

Leta 1893. se je vršila kaz. obravnava proti Gustavu Gatteju zaradi žaljenja Veličanstva. V nekem primorskem mestu se je srebrna poroka italijanske kraljevske dvojice meseca aprila 1893 s tem slavila, da so gospodje in dame prišli v gledališče v slavnostni obleki z marjetami okičeni.

V nekem drugem primorskem mestu — ne imenujem mesta, če pa bo treba, storil bolem tudi to — so o priliki rečene srebrne poroke v okolici kresove užigali, svoje hiše in zlasti kavarne pa razsvetlili, ter prepevali pesem „Umberto Rè d'Italia“ ter klicali „Viva l'Italia“ in „Viva Umberto“.

Drugi dan prišel je vodja okr. glavarstva tja in nekatere glavne prireditelje oboseil na globo.

V nekem drugem primorskem mestu se je srebrna poroka italijanske kraljevske dvojice v gledališči tako-le slavila: Ko je pila končana predigra in po zboru v drugem dejanju je zbrano občinstvo viharno ploskal, klicalo „Viva l'Italia“ in zahtevalo, naj se svira „Marcia Reale“, metalo marjetice in celo z listi demonstrovalo. Kakor je bilo čitati, je policija še večji škandal preprečila s tem, da je prestavo zaustavila. Nekateri demonstrantje so se policijskim organom zoperstavljeni in so bili zaprti.

(Dalje prih.)

Političke vesti.

Neverjetno, a vendar mogoče. Čudno reči čujemo iz Ljubljane. V včerajnjem „Slovenskem Narodu“ čitamo namreč, da namesto žaljenja tudi v deželnem zboru Kranjskem skrpati nekako koalicijo vseh „zmernih“ poslancev. Nam se ta vest zdri naravnost neverjetna,

namreč Majdak povsem nenadoma v družbo. V tistem trenotku nadzavljal je Lapsanovič spominu Jelačića-bana, ter nadaljeval zdravico brez ozira na prišleca. Valed tega je moral Lotika usprejeti Majdaka. Svoj nepričakovani pobod je opravideval s tem, da ima nekaj važnega govoriti s Lapsanovičem. Poslednji se je delal kakor da ne razume Majdaka, kajti ni hotel zapustiti družbe. In Majdak je odšel zopet. Nato ni nikdo niti mislil več na Majdaka razum Jurice, kateri poslednji je bil prepričan, da je Majdak hotel govoriti Lapsanoviču o popoldnevem dogodku. Iz tega vzroka se mu ni videlo umestno zavlačevati stvar; ampak jeli je takoj ko so se gostje razšli, govoriti od daleč o svoji nameri glede Lotike, a slednjih je kur naravnost in svečano naprosil za Lotikino roko.

— Kaj? kaj? — zakričal je starček takó začudeno, da mu je smotka padla iz ust. Gotovo ni umel stvari. — Ali shšš, Lotika, kaj govorí prijatelj Jurca, poglej ga, kako se norčuje!

Lotika je trepetala — bila je vse zmedena. Na, ker je vedela, da jo oče zelj ljubi,

Oglas je račune po tarifu v postitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava ravnatih vrstic. Poslana osmrtnica je javnezačahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbah.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 18. Vsako pisano mora biti frankovana, kar nefrankovana se ne sprejmejo. Kopiji se ne vračajo.

Naročino, reklame in oglase sprejema upravništvo ulica Caserma 18. Odprte reklame so preto poštne.

„Edinost je med!“

kajti ne moremo si misliti slovenskega zastopnika, kateremu bi se katera-koli slovenska zahteva videla „nezmerna“. Po analogiji v državnem zboru bil bi koaliciji na Kranjskem le ta namen, odbijati „neopravilene“ in „nezmerne“ zahteve slovenskih „radikalcev“. Ker pa se Slove. ci (tudi Kranjski) moramo boriti za najprimitivnejša svoja prava in ker pri naši golobji navi nezmernosti niti ne poznamo, mogla bi imeti pri nas koalicija v resnici le ta jedini namen: metati polena pod nege naši narodni ideji. Po našem menjenju bila bi to neizbrisljiva zramota, ako bi se slovenski narodni poslanci vezali s tisto — ne stranko — ampak kliko, ki je že takoj rai vsekala Slovenstvu na Kranjskem in po takem vsemu narodu slovenskemu. Dá, koalicija naj bi se zavzemala v dež. zboru Kranjskem — trdna, nezrušljiva koalicija vseh narodnih poslancev v obrambo proti nemški pohlepnosti, katere pokorni podrepisce so ravno kranjski nemškutarji! Kakor rečeno: nam se ta vest zdri naravnost neverjetna; a mogoče je pri nas vse v sedanji dobi, ko smo vsled samega diplomatisovanja jeli pozabljeni — na svojo narodno čast in svojo dolnost.

Deželni zbor istraški je v svoji včerajnji seji (8.) volil tajnike in preglednike, člane Šolskega in narodno-gospodarskega odsuka, katerima so se izredili v pretresovanju tudi zakonski načrti, poročila in prošnje. Odobrena je izvolitev posl. Martinolicha za mesto Veliki in Mali Lošinj, ter posl. Bartolija za mesta Poreč, Novigrad in Umag. — Bartolija je takoj interpeloval vlad, zakaj je v Poreču nenavadno števil orožnikov o zasedanju deželnega zobra. (O sancta simplicitas! Zakaj neki?? Ur.) Poslanci hrv.-slov. manjšine niso prišli k tej seji.

V deželnem zboru češkom predital se je v včerajnji seji Vnatičev ugovor proti izjavni višjega dež. maršala glasom katere ne bi se smeli obširneje utemeljevati pismeni predlogi. Posl. Palfy je prijavil proti-protest.

Iz Češke. Mnogi uredniki čeških listov so zahtevali vstopnice k obravnavam proti členom „Omladine“. Sedaj so dovoli pristop brkone le nekaterim. Vsi obtoženci so izjavili odločno, da ne sprejmejo nikdar in pod nobenim pogojem nemških časnikarjev svojimi „poverjeniki“. Nasprotno zahtevajo, da smejo prisostrovati tajni razpravi jedino le zastopniki čeških listov. Razprave bodo v dvorani za porotne razprave, toda vse uholi bodo pod strogi nadzorstvom.

Uravnanje valute. Iz Budimpešte poročajo „N. Fr. Presse“, da vplačati obe vlad

je kmalu zadobila zopet prejšnjo svojo srčnost. Dvignivši se raz sedež peletela je do očetovega stola, obesila se mu okolo vratū; poljubovaje ga na uho povedala mu je nekaj ter pobegnila vse ručeda od sramežljivosti.

— Aha! sedaj razumem! — spregovori začudeno oče, skoraj da mu se je zmračil obraz. A ozira se po dekletu postal mu je obraz zopet mehk in dober ter s solzami v očeh je pohitel do hudomušnega dekleta. Prijemni deklico za roko odvel jo je v bližnji dvored.

Tukaj sta se nekaj časa sprehajala prav počasi. Jurica je opazoval, kako sta se sedaj zgubila v senco grmovja, potem pa se zopet prikazala v meščini. Dozdevalo se mu je malo čudno, da so Lapsanovič popred govorja s hčerjo, nego li je odgovoril njemu, kavalirju.

Slednjo sta se vrnila oče in Lotika. Ne spregovorivši besedico sede Lapsanovič zopet na prejšnje svoje mesto. Namigniti Jurici, naj sede poleg njega, mu roče, da ga odsej smatra svojim sinom.

(Dalje prih.)

(avstrijska in ogrska) tekom prihodnjih dveh let avstro-ogrski banki 160 milijonov gld. v zlatu za 80 milijonov gld. v srebru in baš toliko gld. v bankovcih. To vplačo se umakne iz splošnega prometa 160 milijonov v bankovcih. Drugih 40 milijonov bankovcev nadonestijo v prometu s kronami za 80 mil. gld.

Obsojeni socijalisti. Včeraj (8.) bila je na Dunaju razprava proti socijalistom. Grabenhofer je dobil 6 mesecov težke ječe, Huber 6 tednov strogega zapora. Dva druga socijalista sta bila oproščena.

Iz Rima javljajo, da so bile vsele si-
načnih demonstracijih hične preiskave v stan-
ovanjih raznih socijalistov in anarchistov. Za-
pri so okolo 20 oseb, policija pa neče obja-
viti imen zaprtih.

Bankarska zadeva. Najvišje sodišče v
Rimu odbilo je utok obtoženih Tanlonga,
Bellucci in Zammarano v znanem bankarskem
škandalu. Vsi gospodje pridejo — hočeš —
nečeš — pred porotnike.

K položaju v Siciliji. Te dni so prinašali
listi iz Italije cele stranji podrobnosti o groz-
nih dejanjih upornikov. „Il popolo Romano“
misli, da se bude moglo ozir jemati na želje
in zahtevanja prebivalstva še le potem, ko
zavladata popolni mir in red. Kralj Umberto
zahteva, da mu predložijo sloherni dan vse
službene in zasebne brzojave, tičoče se si-
ciljskih odnošajev. Ko je bila ustaja na vr-
huncu, hotel jo iti osobno v Sicilijo, toda
ministri so ga pregovorili, da je ostal doma.
Vendar pa pojde pozneje v Sicilijo, kjer
namerja ostati nekoliko dni. — Vrhovni za-
povednik v Siciliji, general Morra, je odredil
osnovitev treh vojnih sodišč v Palermi, Mes-
sini in Caltanissetti, katerih delokrog pa bude
obsegal tudi druge pokrajine. — Zaprtega
poslanca Giuffrido so izprševali že dvakrat
v prisotnosti kraljevskega prokuratorja. Ob-
sojen bude bržkone radi poskušenega razcep-
ljenja narodne jednotnosti ter radi uporabe
orožja proti državi, četudi vrla skriva vzrok,
vsele katerega so ga zaprli. — Ker je Sicilija
sedaj vsaj navidezno mirna, prekličo se
bržkone v kratkem izjemno stanje.

Iz Modene javljajo, da so socijalno demokratični poslanci Aquini, Badolini, Berrenini, Ferri in Prampolini izdali nekove manifester, v katerem pravijo, da dva od njih pojdeti v Sicilijo v ta namen, da bodo nadzorovala postopanje vlade. V manifestu so pozivljajo državljanji naj po javnih shodih protestujejo proti namerovanemu nasilnemu postopanju vlade, naj opuste sedanj sedanj brezuporni upor ter naj zbirajo svoje moći za bodočnost.

General Gurko. Včerajšnji „Berl. Tagblatt“ javlja, da je generala Gurka zadeva kap na levo stran, toda ni skrajne nevarnosti za njega življenje.

Razpor med Francijo in Anglijo. V današnji jutranji številki smo objavili med „naj-
novejšimi vestmi“ kratko vest o nekem spo-
padu med francosko in angleško ekspedicijo v Afriki. To kratko vest pojasnujemo s tem, da objavimo tudi vzroke temu napadu, kolikor smo jih izvedeli do danes. „Agence Reuter“ je dobila dne 6. t. m. brzojav iz Sierra Leone (Gorenja Gvineja, zapadna Afrika), da je neka francoska ekspedicija napadla po pomoti neko angleško ekspedicijo, ki je bila namenjena proti Sofusu v kraljevstvu Samari (Sudan, osrednja Afrika). V bitki so obložali mrtvi francoski poveljnik, angleški kapetan Lendy, generalni nadzornik obmejne police, razni častniki in 26 mož angleškega prvega bataljona iztočno-indijskega polka. Angleži so vjeli jednega francoskega častnika. — Iz Londona javljajo 7. t. m.: Bitka med Francozi in Angleži se je bila ob gornjem Nigrju, na angleškem zemljišču. Vsi listi priporočajo mirnost ter potrpljenje, dokler se ne izvede podrobnosti. — Iz Pariza javljajo, da je poslanec Deloncelo interpoloval v zbornici o dogodku v Warini ter zahteval, da vlada prej ko možno naglo uredi mejo med angleškimi in francoskimi posestvi v Afriki.

Hrašah. Udeležba bila je velika od vseh strani. Nej drugimi so se udeležili pogreba c. kr. okrajski glavar Marki Gozani, deželni odbornik dr. Papež v imenu deželnega odpora Kranjskega in dr. Ivan Tavčar v imenu „Slovenskega društva“. Dr. Papež je položil lep venec na krsto.

Imenovanje. C. kr. namestnik za Primorsko je imenoval namestniškega konceptista Filipa barona Reinleina pl. Marienburgskega provizoričnega okrajskim komisarjem.

Goriška odvetniška zbornica je izvolila včeraj svojim predsednikom na mesto odstopivšega dr. Doliaka, „zmerne“ Italijana dr. Pajerja. Glasovalcev je bilo 14, dr. Pajer je dobil 13 glasov.

Kje je ravnopravnost? Iz spodnje okolice se nam piše: Te dni so jeli sluge finančne oblasti v Trstu raznašati po okolico opomine radi zaostalih davkov in pristojbin. A čudom smo se začudili, da so ti „opomini“ tiskani le v italijanskem in nemškem jeziku, kajti nam se zdi to huda krivica, ako nam je iskati tolmača tudi tedaj, kadar moramo plačati. Dotičnega sluga smo interpelovali, kako to pride, da nas finančna oblast ne opominja v našem materinem jeziku? Ali čujte kaj smo izvedeli! Okoličani izven užitinske črte bodo dobivali odslej slovenske „opomine“, oni pa, ki imajo svoja domovja v notranjem obsežu užitinske črte, pa italijanske. — Čudno, čudno zares, da okoličan v črti ni deležen istih pravic jezikovne ravnopravnosti kakor njegov brat izven črte! Torej odslej nas Slovencev ne bodo delili samo po pokrajinh ali provincijah, ampak delili nas bodo tudi užitinske črte, kolikor se dostajo jezikovne ravnopravnosti. Po naših nazorih je Slovenec živel v obsežu užitinske črte, istotako državljan, kakor oni, ki živi izven črte. In mestni Slovenci? Ali ti poslednji nimajo tudi pravico zahtevati svoj delež narodne in jezikovne ravnopravnosti? Pri tej priliki opominjamemo naše rojake, koji dobé slovenske „opomine“, da zahtevajo tudi slovenskih pobotnic, kadar so storili svojo dolžnost pri davčnem uradu.

V Trstu ni Irredente! Nocoj so našli po poštnih nabiralnicah za pisma v Trstu nekake znamke (vignete) v italijanskih barvah. Preko vse znamke je natiskana „salabarda“, okoli pa je napis: „Circolo Garibaldi — Trieste“. — Kaj poreček temu plemeniti gospod grof Fran Coronini, ki je pobijal v državnem zboru Spinčičev znatenjih govor? Mar so to tudi le „otročarije“? Nai ne pozabi gosp. grof, da je na znamkah rečeno izredno: „Circolo Garibaldi — Trieste“, torej jasno dovolj, da so ne more izgovarjati na in o som stvo. Take „otročarije“ so vendar več — nego značilne. Ako želi gospod grof videti tako vigneto, naj le povpraša pri slavnem poštnem ravnateljstvu.

Ples. Vojaško veteransko društvo za Trst in okolico priredi svoj ples v soboto dne 13. januarja ob 9. uri zvečer v gledališču „Armonia“, na kateri se vabijo patriotska društva in znanci. Vstopnina je 1 gold. od para in 50 nov. od posamične gospe.

Iz Lonjera se nam piše: Dne 8. t. m. je umrl naš vrli in vrgledni rodoljub Andrej Čok v 80 letu svoje dobe. Zapustil je šestoro sinov, oziroma hčera in nad 20 vnukov. Boditi mu zemlja lahka, mi pa mu ohranimo hvaležen spomin.

Kako dobiti slovenske blankete za menice? Predsednik nekoga narodnega društva okoličanskega iskal jo te dni blanketov za menice se slovenskim tekstrom. Letal je od tobakarno do tobakarne, toda brez uspeha. Slednjič je poskusil svojo srečo pri kolekvenem uradu, via della Fontana št. 10. Tu so mu pojasnili, da ne smejo prodajati takih tiskovin na drobno, pač pa jih zamenjati. Dobivali to pojasnilo podal se je dotični predrednik v bližnjo tobakarno, kupil tam blanket z italijanskim tekstrom ter ga potem zamenjal pri kolekvenem uradu za blanket se slovenskim tekstrom.

Naše ponižno menenje je tole, da bi bilo pač umestno, da bi se dobivale slične tiskovine vsaj v jedni naših poznanih tobakarn. To bi bilo morda tudi na korist slav. erarja samega. Slovenskim strankam bi se prihranil opisani „križev-pot“, kolekvenemu uradu pa dokaj nepotrebnih sitnosti.

Občni zbor „Ljubljanskega Sokola“ vrnil se je dne 5. t. m. Dohodki društva so značili v minarem letu 2012 gld. 9½ kr. strški pa 1586 gld. 86 kr.; prebitka je torej 425

gld. 13½ kr. Občni zbor je imenoval pesnika Alkerca častnim članom.

Muda nevreča je zadeva znano ljubljansko narodno rodbino Žužkovo. Član te družine, c. kr. stavbeni pristav Anton Žužek bolehal je že daje časa in je bil vsele tega potrt. Minoli četrtek pa je izginel iz Ljubljane, tako, da ga niso mogli najti vsele vsem poizvedovanjem. V nedeljo še le je prišlo brzjavno poročilo iz Florence, da se je Žužek tam vstrelil in sicer v železniškem kupeju.

Grozni umor pri Kraljevem Gradcu. Kar kar smo bili poročili, napadli so te dni trije budobneži rodbino Löwyjevo, ubili njega, njegovo soprogo in tri hčeri. Četrta hči, imenom Helena, ostala je še živa, toda težko ranjena. Včeraj je umrla tudi ta nesrečnica v groznih mukah. Predno je umrla, opisala je vse tri roparje tako natančno, da jih je mogla zaseći policija. Vsi trije so bili že mnogokrat kaznovani z vznih hudodelstev.

Roparski napad v Londonu. Iz Londona brzjavljajo 8. t. m.: Sinoč je vstopil v prodajalnico nekega zlatarja nek gospod ter zateval, da mu se pokaže neka dragocena verižica, viseča v izložbeni omarici. Zlatarjev pomočnik se obrne in seže po verižici, v tem trenotku pa ga udari kupec s palico po glavi, izpal revolver nanj, zgrabi verižico in pobegne. Razni ljudje so tekli za božetim hudo delcem, toda ga niso mogli vjeti. Poleg zlatarjevega pomočnika je ranjena tudi neka oseba, ki je šla v trenotku napada mimo prodajalnico.

Slika iz Srbije. Dne 6. t. m. morali so se postiti srbski vojaki v Kragujevcu vsele božičnemu praznikom: oddajatelji jim namreč niso hoteli dati mesa, ker jim je slavní erat že mnogo dolžan.

Lepa dedčina. Pred letom dni umrla je v Bruselu udova Môna, zapustivši premorje okolo 6 i pol milijonov, brez oporce. Zategadelj začela je pravda; dokazalo je 3500 oseb svoje sorodništvo s pokojno udovo. Dne 7. t. m. končala je razprava o tem gorostarem imetju poveljno za vse dediče. Vsi dobitjo jednako deleže po 18.570.

Tolstega varčnost. Slovečki ruski pisatelj grof Tolstoj je povedal te dni nekemu novinarju, da za svojo vaskdanjo hrano ne potroši več, nego 5 kopejk (kakih 6 nov.) Tolstoj nikdar ne pokusi mesnih jedi; živi le ob zelenjavi in sadju.

Požar v Gorici. Iz Gorice poročajo, da se je dne 6. t. m. proti vederu vneslo poslopje gosp. Goriupa v ulici del Municipio. Požar je nastal na dvorišču, kjer je tvornica octa, Plamen se je dvigal stransko visoko, a gasilci so se zakasnili. Škoda je izdatna.

Ruske železnice so znašale minolo leto vku 30.983 milj., od kajih 1843 spada na azijsko rusko obsežje; 13.481 milj. je bilo pod državno upravo, ostalo v zasebni upravi. V tekočem letu so znaten del zasebnih železnic podprtvi. Država je ta svoj sklep dočinil privatnim upravam naznani. Zadnjič je car potrdil predlog finančnega ministra glede nakupa stranskih železniških prog na glavnih črtil Petrograd-Varšava, namreč: Ribnik, Bologovske, Novotorok in Novgorod.

Plzensko pivo se todi kakor znano po vsej Avstriji ter se je dobiti popije. Gospodarji tovarn v Plznu so sklenili vsele tega se zavzeti ter povisati mu ceno. To ni pa bilo po godu gostilnarijem na Dunaju, kateri so se temu piju odrekli ter uvedli druga. Plzenske tvornice so morale vsele tega odnehati od svojega sklepa in plzensko pivo se bode tudi naprej prodajalo po stari ceni povsod — razum v Trstu, kjer mu je slavní magistrat povisal dokladol.

Znored je 43-letni poštni ekspeditor Anton Žerjav. Včeraj popoldne je došel v tukajšnjo bolnico z izjavo, da ima izterjati šek od 1500 gld. Obdržali so ga lepo v bolnici, kjer ga bodo opazovali.

Sodnisko. 29-letni težak Ivan Kovač iz Trsta je dobil včeraj dve leti težke ječe radi hudo delstva javnega nasiljava, žaljenja stržarjev in hudo delstva poškodovanja tuje lastnine. Kovač je sedel že več let radi tatvine in radi upozorstva, zatorej mu ne bode prevedeli pri sruhu, ako običejo za daje časa svoje stare znance. — 21letna odgojiteljica Luisa Brennerjeva iz Obenwarta, madjarska podanica, dobila je 3mesečno ječe radi tatvine. Lepa guvernanta!

Policijsko. Redarstvenemu ravnateljstvu so javili včeraj iz Ilirske Bistrici, da sta

odgnanca Filip Godina in Anton Sancin, oba zidarji iz Škedenja, grozila se z noti svojemu spredovniku in zatem pobegnila. A zasečil ju je že včeraj v Trstu polic. oficijal g. Tiz ter ju izredil sodišču. — Sinod je ukradol neznan lopov na letovišču v Škedenju, hč. 116, pet kokoši, vrednih 5 gld., lastništvo g. Josipa Žekolija. — Menda jih hoče tat zrediti za Veliko noč? — Nekega Josipa Jernotiča in Josipa Deponteja so zaprli sinod v neki kavarni, ker sta pod posebnim policijskim nadzoratom. — Poleg teh so spravili pod ključ več pijancev, ker so rasprajali po ulicah.

Koledar. Danes (9.) Severin op., Erhard škof. — Jutri: Pavel pušč, Agaton p. — Solnce izide ob 4. uri 45 min., hoton ob 4. uri 31 min. — Toplotna včeraj: ob 7. uri zjutraj — 12 stop., ob 2. pop. — 50 stop.

Najnovejše vesti.

Poreč 9. Včerajšo deželnozborske seje se slovenska manjšina ni udeležila, pač pa se udeleži prihodnje, podavati posebno izjavo.

Rim 9. Policija je preiskala sinoč mnogo stanovanj. V neki besnici v Turinski ulici zaplenili so 10.000 revolucionih oglasov, zapisnik o orožju, katero pa niso našli, ter izkaz o že razpoklih bombah in takih, katerih bi se morale še vredi v Rimu. V tem izkazu je tudi rečeno, kje bi se morale vredi te bombe.

Berlin 9. Na Aleksandrovem trgu zbrala se je sinoč velika mnogica brezposelnih delavcev, ki so zahtevali prenočišča. Zavetišče bilo je že prenapolnjeno, z vsekem vredni hoteli odpreti. Delavce je to razburilo ter so pričeli metati kamenje v okna zavetišča. Prihitevi redarji so napadli delavce z golimi sabljemi ter ranili nekatere izmed mnogice.

Rim 9. O hišni preiskavi pri Defeliciju našli so izkaz o zalogah orožja v Siciliji in načrt o organizaciji ustaje. Dokazano je tudi, da so Cipriani ter inozemski socijalisti in anarchisti namerjali razširiti ustajo tudi preko drugih delov Italije.

Paris 9. Preiskava proti anarchistu Lauerju, kateri je bil napadel srbskega odpornika Gjorgjevića, je končana. Spise je pravela obtočna komora.

Bellgrad 9. V neki gostilni v Rakovici so umerili nekateri častniki svojega druga, porodnika Totida. Lastnik gostilne s svojo ženo sta pobagnila na Rumunsko, ker sta zapletena v ta zločin. Pravda obeda postati senzacijonalna, ker so vpleteni v to zadevo častniki iz najboljših družin. Razprava se bude vrnila v kratkem.

Trgovinski brzojavci.

Budapest. Pionica za spomlad 7.51—7.52, za jesen 7.71—7.72 Kuruz staro — . nova 4.92 do — za maj; za junij 4.93 — Ova za spomlad 6.74—6.75.

Pionica nova od 77 mil. f. 7.40—7.50, od 78 mil. f. 7.50—7.55, od 79 mil. f. 7.60—7.65, od 80 mil. f. 7.65—7.75, od 81 mil. for. 7.80—7.85, R. 5.55—5.75; ova novi 6.70—7.20.

Čedmen: 6.65—9.25; prosa 4.80—1.70.

Pionica: Ponudbe srednje, povpraševanje neznačno. Trg mira ali ceno stalne. Prodalo se je 15.000 metr. Z drugimi vrstami žita vedno malo kupčija, cena mirne. (Vreme megleno).

New-York. Moka 2.80. Buda-Pest. Spirit 5.50—16.

Vratislava Spirit 50° po 49— — 70° po 29.60.

Havre. Kava Santos good average 104—, za maj 10